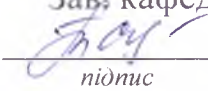

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
АГРОБІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Спеціальність 193 «Геодезія та землеустрій»

Допускається до захисту

Зав. кафедри геодезії та землеустрою

доцент, к.е.н. Т.М. Сіроштан,
підпис

«08» грудня 2023 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА

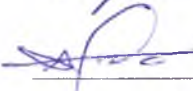
на тему:

ЗОНУВАННЯ ЗЕМЕЛЬ В КОНТЕКСТІ КОМПЛЕКСНОГО
ПРОСТОРОВОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЙ (НА ПРИКЛАДІ
ЦЕБРИКІВСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ
РОЗДІЛЬНЯНСЬКОГО РАЙОНУ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ)

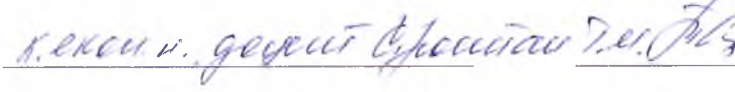
Виконав:

Корженко Віталіна Василівна

Керівник:

к.пед.н. Кочеригін Л.Ю.

Рецензент:

к.е.н. н. доцент Кочеригін Л.Ю.

Я, Корженко Віталіна Василівна, засвічую, що кваліфікаційну роботу виконано з дотриманням принципів академічної доброчесності.

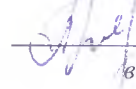
Біла Церква 2023

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Агробіотехнологічний факультет
Спеціальність 193 «Геодезія та землеустрій»

Затверджую

Гарант ОП «Землеустрій та кадастр»

 доцент, к.е.н. Т.М. Прядка
вчене звання, прізвище, ініціали

«17» лютого 2023 р.

ЗАВДАННЯ
на кваліфікаційну роботу магістру
Корженко Віталіні Василівні

Зонування земель в контексті комплексного просторового розвитку територій (на прикладі Цебриківської територіальної громади Роздільнянського району Одеської області).

Затверджено наказом ректора № 195/С від 08.06.2023 р. Термін здачі кваліфікаційної роботи в деканат: до 01.12.2023 р.

Перелік питань, що розробляються в роботі. Вихідні дані. В даній роботі розкрито теоретичні засади планування просторового розвитку територій об'єднаних територіальних громад. Визначено доцільність зонування земель як інструменту планування просторового розвитку територій. Проаналізовано зарубіжний досвід цього процесу.

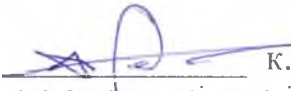
Перелік основних питань: 1. Основні новації Закон України «Про внесення змін до Земельного кодексу України та інших законодавчих актів щодо планування використання земель»; 2. Зонування земель як інструмент планування просторового розвитку території: зарубіжний досвід; 3. Зонування земель в контексті територіально-просторового планування; 4. Загальні вимоги до забудови та благоустрою смт Цебрикове; 5. Функціональна класифікація території смт Цебрикове та обмеження у забудові земельних ділянок в різних територіальних зонах; 6. Значення зонування земель для вирішення сучасних проблем землекористування; 7. Альтернативні наукові засади планування розвитку землекористування об'єднаних територіальних громад; 8. Перспективне планування розвитку територій в умовах реформування системи державного управління; 9. Пропозиції щодо зонування земель в процес планування просторового розвитку території на місцевому рівні.

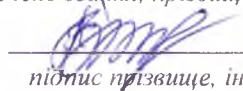
Графічна частина:

1. Система розселення смт Цебрикове;
2. План існуючого використання території смт Цебрикове;
3. Проектний план смт Цебрикове;
4. Транспорт смт Цебрикове;
5. Інженерна підготовка смт Цебрикове;
6. Інженерні мережі смт Цебрикове;
7. План зонування смт Цебрикове.

Календарний план виконання роботи

Етап виконання	Дата виконання етапу	Відмітка про виконання
Огляд літератури	Березень-травень 2023	Виконано
Методична частина	Червень-серпень 2023	Виконано
Дослідницька частина	Вересень-жовтень 2023	Виконано
Оформлення роботи	Жовтень-листопад 2023	Виконано
Перевірка на плагіат	Початок листопада 2023	Виконано
Подання на рецензування	Листопад 2023	Виконано
Попередній розгляд на кафедрі	Листопад 2023	Виконано

Керівник кваліфікаційної роботи к.пед.н. Л.Ю. Кочеригін
підпис, вчене звання, прізвище, ініціали

Здобувач В.В. Корженко
підпис прізвище, ініціали

Дата отримання завдання «23» грудня 2022 р.

РЕФЕРАТ

Корженко Віталіна Василівна. Зонування земель в контексті комплексного просторового розвитку територій (на прикладі Цебриківської територіальної громади Роздільнянського району Одеської області).

В даній кваліфікаційній роботі розкрито теоретичні засади планування просторового розвитку територій громад розкрито, визначено доцільність використання зонування земель як інструменту для планування просторового розвитку територій. А також проведено аналіз зарубіжного досвіду цього процесу.

Проаналізовано нормативно-правове забезпечення зонування земель в Україні. Визначено важливість зонування земель у вирішенні сучасних проблем землекористування в Україні під час формування громад. Сформульовано пропозиції щодо зонування земель у процесі планування просторового розвитку території.

Сформульовано пропозиції щодо зонування земель у процесі планування просторового розвитку території, на прикладі смт Цебрикове.

Метою роботи є розробка науково-обґрунтованих пропозицій щодо зонування земель під час планування просторового розвитку територій територіальної громади (на прикладі смт Цебрикове).

Кваліфікаційна робота магістра щодо питань зонування земель, як складової комплексного просторового розвитку території громади складається з трьох основних розділів на 79 сторінках.

Ключові слова: зонування земель, класифікація та планування території, комплексний просторовий розвиток території, сталий розвиток території, територіальна громада.

ABSTRACT

Vitalina Vasylivna Korzhenko. Land zoning in the context of complex spatial development of territories (on the example of the Tsebrykivska Territorial Community of Rozdilnya District, Odesa Region).

In this qualification work, the theoretical principles of planning the spatial development of community territories are revealed, the expediency of using land zoning as a tool for planning the spatial development of territories is defined. An analysis of the foreign experience of this process was also carried out.

The regulatory and legal provision of land zoning in Ukraine is analyzed. The importance of land zoning in solving modern land use problems in Ukraine during the formation of communities was determined. Proposals for land zoning in the process of planning the spatial development of the territory have been formulated.

Proposals regarding land zoning in the process of planning the spatial development of the territory were formulated, using the example of the town of Tsebrykovo.

The purpose of the work is the development of scientifically based proposals for land zoning during the planning of the spatial development of the territory of the territorial community (on the example of the town of Tsebrykovo).

The master's qualification work on land zoning as a component of the integrated spatial development of the community territory consists of three main sections on 79 pages.

Keywords: land zoning, territory classification and planning, complex spatial development of the territory, sustainable development of the territory, territorial community.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	7
РОЗДІЛ 1 НАУКОВО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ЗОНУВАННЯ ЗЕМЕЛЬ ПРИ ПЛАНУВАННІ ПРОСТОРОВОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЇ	10
1.1 Основні новації Закону України «Про внесення змін до Земельного кодексу України та інших законодавчих актів щодо планування використання земель»	10
1.2. Зонування земель як інструмент планування просторового розвитку території: зарубіжний досвід.....	17
1.3 Зонування земель в контексті територіально-просторового планування землекористування територіальних громад.....	22
РОЗДІЛ 2 РЕЖИМ ВИКОРИСТАННЯ І ЗАБУДОВИ СМТ ЦЕБРИКОВЕ, ЯК СКЛАДОВОЇ КОМПЛЕКСНОГО ПРОСТОРОВОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ	29
2.1. Загальні вимоги до забудови та благоустрою смт Цебрикове.....	29
2.1.1 Природні умови та інженерно-будівельна оцінка території..	29
2.1.2 Планування територій та використання земельних ділянок в межах територіальних зон	30
2.1.3 Єдині умови та обмеження забудови та іншого використання земельних ділянок	33
2.2. Функціональна класифікація території смт Цебрикове та обмеження у забудові земельних ділянок в різних територіальних зонах..	34
2.3 Значення зонування земель для вирішення сучасних проблем землекористування	39
РОЗДІЛ 3. КОМПЛЕКСНИЙ ПЛАН ПРОСТОРОВОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ ЯК АЛЬТЕРНАТИВНИЙ ШЛЯХ ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМ ЗОНУВАННЯ ТЕРИТОРІЙ (ЗОНІНГУ) НАСЕЛЕНИХ ПУНКТИВ.....	44
3.1 Альтернативні наукові засади планування розвитку землекористування об'єднаних територіальних громад	44
3.2 Перспективне планування розвитку територій в умовах.....	50
3.3 Пропозиції щодо зонування земель в процесі планування просторового розвитку території на місцевому рівні.....	57
ВИСНОВКИ.....	63
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	65

ВИСНОВКИ

У даній роботі були досліджені наукові та методичні аспекти зонування земель у процесі планування просторового розвитку територій громад. Зонування земель є ефективним інструментом для стимулювання належного розвитку територій. Планування землекористування, базоване на якісно проведеному зонуванні, сприяє встановленню локальної ідентичності громад, чия унікальність може сприяти економіці та якості життя громади. Наприклад, розвиток агротуризму, бджільництва, квітникарства, рибальства, мисливства та інших напрямків.

Аналіз досвіду зарубіжних країн свідчить, що в кожній країні існують різні види зонування (житлове, промислове, комерційне, сільськогосподарське, історичне, естетичне). Сучасне зонування земель у громадах багатьох країн спрямоване на пристосування землекористування до реалій глобального потепління і зміни клімату, а також створення умов для пом'якшення його наслідків і адаптації до цих змін. Основна увага при зонуванні земель приділяється не лише економічним аспектам, але і соціальним та екологічним аспектам розвитку територій. Це особливо важливо у контексті концепції сталого розвитку. Наприклад, у сільських територіях рекомендується враховувати природні та екологічні особливості, що впливають не лише на економічний ефект, а й на збереження цінних екосистемних функцій природних ресурсів. Тоді як на для забудованих територій

Україна вже має деякий досвід у цьому напрямку, зокрема, у 2009 році був розроблений проект ЗУ «Про зонування земель», який передбачав визначення загальних засад здійснення зонування земель за межами населених пунктів. Метою цього зонування було підвищення ефективності земельної політики, регулювання земельних відносин та формування економічно доцільного та екологічно безпечного землекористування. Цей проект також враховував встановлення обмежень у використанні земель через

землевпорядний регламент, який визначав параметри дозволеного використання і допустимі зміни цих параметрів. Але, нажаль, так і не був прийнятий.

Важливим етапом зонування земель є визначення різних типів землекористування в межах територіальних громад, таких як ґрунтозахисне, природоохоронне, рекреаційне, лісогосподарське тощо. Для кожного типу землекористування доцільно встановлювати землевпорядний регламент, який визначав би дозволене використання земель, з урахуванням законодавчих норм та природного потенціалу території.

У рамках зонування земель в межах сучасної Цебриківської територіальної громади Великомихайлівського району Одеської області, схема просторового розвитку її території лише розробляється, а тому, розглянуті та проаналізовані, в даній роботі, принципи та пропозиції можуть бути використані в складі комплексу такого розвитку.

Таким чином, при зонуванні ми надаємо пріоритет основним аспектам, таким як якість ґрунтового покриву землекористування і рельєф місцевості. Це дозволить у майбутньому приймати науково-обґрунтовані рішення щодо землекористування, враховуючи правовий режим використання земель і землевпорядні регламенти, які встановлюють граничні параметри використання земель.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Васильченко Г. Планування розвитку територіальних громад. Навчальний посібник для посадових осіб місцевого самоврядування. / Г. Васильченко, І. Парасюк, Н. Єременко / Асоціація міст України – К., ТОВ «ПІДПРИЄМСТВО «ВІ ЕН ЕЙ», 2015. – 256 с.
2. Грещук Г.І. Організаційно-економічні засади зонування земель в аграрному виробництві. Матеріали І Всеукраїнської науково-практичної конференції «Сучасні моделі розвитку агропромислового виробництва: виклики та перспективи». Глухівський агротехнічний інститут імені С.А. Ковпака; СНАУ, 2018. С. 40–42
3. Грещук Г.І. Розвиток системи планування сталого використання та охорони сільськогосподарських земель. *Агросвіт*. 2018. № 24. С. 23–30. DOI: 10.32702/2306-6792.2018.24.23.
4. Гунько Л. А., Дьяченко О. Р. Методологічні підходи до організації території сільськогосподарських підприємств на еколого-ландшафтній основі. *Агросвіт*. 2015. № 12. С. 38-42.
5. ДБН Б.1.1-14:2012. Склад та зміст детального плану території. URL : <https://www.minregion.gov.ua/wp-content/uploads/2017/12/18.1.-DBN-B.1.1-142012.-Sklad-ta-zmist-detalnogo-planu.pdf>
6. ДБН Б.1.1-15:2012. Склад та зміст генерального плану населеного пункту. URL : <https://www.minregion.gov.ua/wp-content/uploads/2017/12/19.1.-DBN-B.1.1-152012.-Sklad-ta-zmist-generalnogo-pla.pdf>
7. ДБН Б.1.1-16:2013. Склад та зміст містобудівного кадастру. URL : <https://www.minregion.gov.ua/wp-content/uploads/2017/12/20.1.-DBN-B.1.1-162013.-Sklad-ta-zmist-mistobudivnogo-k.pdf>
8. ДБН Б.1.1-21:2017. Склад та зміст схеми планування території, на якій реалізуються повноваження сільських, селищних, міських рад. URL : <https://www.minregion.gov.ua/wp-content/uploads/2018/04/B1121.pdf>
9. ДБН Б.1-1-22:2017. Склад та зміст плану зонування території –

<https://www.minregion.gov.ua/wp-content/uploads/2018/05/DBN-B-1.1-22.pdf>

10. ДБН Б.2.2-12:2019. Планування та забудова територій. URL : <https://www.minregion.gov.ua/wp-content/uploads/2019/06/B2212-IB.pdf>

11. ДБН Б.2.2-5-2011. Благоустрій територій. URL : <https://www.minregion.gov.ua/wp-content/uploads/2017/12/24.1.-DBN-B.2.2-52011.-Planuvannya-ta-zabudova-mist-sel.pdf>

12. Довбенко М.В., Осик Ю.И. Современные экономические теории в трудах нобелиантов. URL: <https://www.monographies.ru/ru/book/view?id=129> (дата звернення 11.02.2022).

13. Дудкіна О. Планування територій: аспекти забезпечення збалансованого розвитку регіонів. Українська наука: минуле, сучасне, майбутнє. 2014. № 19/1. С. 42–51.

14. Земельний кодекс України від 13 березня 1992 р. № 2196-XII. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/561-12>.

15. Земельний кодекс України: Закон України від 25.10.2001 р. № 2768-III. Дата оновлення: 01.01.2022. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14#Text> (дата звернення 11.02.2022).

16. Калетнік Г.М., Підлипна М.П., Янович В.П. Геоінформаційний метод дистанційного зонування землі на базі програмного забезпечення. Техніка, енергетика, транспорт АПК. 2016. № 2 (94). С. 5–11. URI: <http://socrates.vsau.org/repository/getfile.php/13071.pdf>

17. Конституція України від 28 червня 1996 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення 20.10.2020).

18. Малащук О.С., Мовчан Т.В. Рекомендації щодо формування системи зонування рекреаційного землекористування. Збірник наукових праць II Міжнародної науково-практичної конференції «Вплив кліматичних змін на просторовий розвиток територій Землі: наслідки та шляхи вирішення». Херсон: ДВНЗ «ХДАУ», 2019. С. 118–120.

19. Мартин А. Нові інструменти та процедури у процесі просторового

планування та впорядкування земель. URL: <https://agropolit.com/blog/477-novi-instrumenti-ta-protseduri-u-protsesi-prostorovogo-planuvannya-ta-vporядkuvannya-zemel> (дата звернення 11.12.2022 р.)

20. Про архітектурну діяльність. Закон України від 20.05.1999 № 687-XIV. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/687-14#Text>

21. Про благоустрій населених пунктів Закон України від 06.09.2005 № 2807-IV. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2807-15#Text>

22. Про визначення формату електронних документів комплексного плану просторового розвитку території територіальної громади, генерального плану населеного пункту, детального плану території. Постанова Кабінету Міністрів України від 09.06.2021 № 632. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/632-2021-%D0%BF#Text>

23. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення системи управління та дерегуляції у сфері земельних відносин. Закон України від 28.04.2021 № 1423-IX. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1423-20#n1474>

24. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо планування використання земель: Закон України від 17 червня 2020 року № 711-IX. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/711-20#Text> (дата звернення 20.07.2023).

25. Про Генеральну схему планування території України. Закон України від 07.02.2002 № 3059-III. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3059-14#Text>

26. Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України. Закон України від 23.03.2000 № 1602-III. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1602-14#Text>

27. Про добровільне об'єднання територіальних громад. Закон України від 05.02.2015 № 157-VIII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/157-19#Text>

28. Про затвердження Загальнодержавної програми розвитку малих

міст. Закон України від 04.03.2004 № 1580-IV. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1580-15#Text>

29. Про затвердження Класифікації обмежень у використанні земель, що можуть встановлюватися комплексним планом просторового розвитку території. Постанова Кабінету Міністрів України від 02.06.2021 №654. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/654-2021-%D0%BF#Text>

30. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо розроблення проектів землеустрою, що забезпечують еколого-економічне обґрунтування сівозміни та впорядкування угідь: Наказ Державного агентства земельних ресурсів України від 02.10.2013 р. № 396. URL : <http://zemres.com/2-rizne/55-nakaz-derzhavnogo-agenstva-zemelnikh-resursiv-ukrajini-pro-zatverdzhennya-metodichnikh-rekomendatsij-shchodo-rozroblennya-proektiv-zemleustroyu-shcho-zabezpechuyut-ekologo-ekonomichne-obgrunt>.

31. Про затвердження Порядку ведення Державного земельного кадастру. Постанова Кабінету Міністрів України від 17.10.2012 № 1051. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1051-2012-%D0%BF#Text>

32. Про затвердження Порядку проведення громадських слухань щодо врахування громадських інтересів під час розроблення проектів містобудівної документації на місцевому рівні. Постанова Кабінету Міністрів України від 25.05.2011 № 555. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/555-2011-%D0%BF#Text>

33. Про затвердження Порядку проведення інвентаризації земель та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України. Постанова Кабінету Міністрів України від 05.06.2019 № 476. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/476-2019-%D0%BF#n95>

34. Про затвердження Порядку розроблення, оновлення, внесення змін та затвердження містобудівної документації. Постанова Кабінету Міністрів України від 01.09.2021 № 926. URL : <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennya-poryadku-rozroblennya-onovlennya-vnesennya-zmin-ta-zatverdzhennya-mistobudivnoyi-dokumentaciyi-926-010921>

35. Про землеустрій. Закон України від 22.05.2003р. № 858-IV. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/858-15/print1476586411943513>.

36. Про зонування земель: Проект Закону України від 19 березня 2009 року № 4238. URL : http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/JF39Q00A.html (дата звернення 20.10.2020).

37. Про містобудівний кадастр. Постанова Кабінету Міністрів України від 25.05.2011 № 559. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/559-2011-%D0%BF#Text>

38. Про місцеве самоврядування в Україні. Закон України від 21.05.1997 № 280/97-ВР. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text>

39. Про основи містобудування Закон України від 16.11.1992 № 2780-XII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2780-12#Text>

40. Про охорону земель: Закон України від 19 червня 2003 року № 962-IV. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/962-15/print1476586411943513> (дата звернення 20.10.2020).

41. Про регулювання містобудівної діяльності. Закон України від 17.02.2011 р. №3038-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3038-17>. (дата звернення 21.07.2020).

42. Розробка комплексних планів. Посібник для громад: за результатами пілотного Проекту USAID «Впровадження вимог Закону України №711-IX від 17.06.20 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо планування використання земель»» при розробленні комплексних планів Роганської та Пісочинської територіальних громад Харківської області Київ. 2022. – 88 с.

43. Стойко Н. Є., Стадницька О. В. Ефективне використання деградованих та мало-продуктивних сільськогосподарських земель: аспект планування. Український журнал прикладної економіки. 2020. Т. 5. № 1. С. 333-341.

44. Ступень Р. М., Дудич Г. М., Дудич Л. В. Землеустрій: організація та

впорядкування сільськогосподарських угідь: навч. посіб. / Львів. нац. аграр. ун-т. Львів: «Галицька видавнича спілка», 2020. – 243 с.

45. Топчієв О.Г., Мальчикова Д.С. Планування територій : навчальний посібник. Херсон : Грінь Д.С., 2017. С. 52–60.

46. Третяк А. М. Землевпорядне проектування: упорядкування існуючих сільськогосподарських землеволодінь та землекористувань та їх угідь / А.М. Третяк, Другак В.М., І.Г. Колганова. – К. Держкомзем України. 2009. – 210 с.

47. Третяк А. М. Територіально-просторове планування: базові засади теорії, методології, практики: монографія / А.М. Третяк, В.М. Третяк, Т.М. Прядка; Н.А. Третяк, [за заг. ред. А.М. Третяка]. Біла Церква: «ТОВ «Білоцерківдрук», 2021. 142 с.

48. Третяк А.М. Земельний капітал: теоретико-методологічні основи формування та функціонування: монографія. Львів: СПОЛОМ, 2011. 520 с.

49. Третяк А.М. Землевпорядне проектування: теоретичні основи і територіально-просторовий землеустрій. Київ : Вища освіта. 2006. – 528 с.

50. Третяк А.М. Землеустрій в Україні: теорія, методологія: монографія Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2013. 650 с.

51. Третяк А.М. Територіально-просторове планування землекористування: навч. посібник. За заг. ред. професора А.М. Третяка. Третяк А.М., Третяк В.М., Прядка Т.М., Третяк Н.А. Біла Церква: «ТОВ «Білоцерківдрук», 2022. – 168 с.

52. Третяк А.М., Третяк В.М., Дорош О.С. Концептуальні основи зонування земель для управління земельними ресурсами за межами населених пунктів. Землевпорядний вісник. 2008. № 4. С. 40–45.

53. Третяк А.М., Третяк В.М., Прядка Т.М., Скляр Ю.Л., Капінос Н.О. Територіально-просторове планування використання земель в Україні: понятійний базис у контексті безпеки життєдіяльності людей. Агросвіт. 2021. № 15. С. 3-13.

54. Ущатовська О. Правові форми планування земель в умовах об'єднання територіальних громад в Україні. Підприємство, господарство і

право. № 3. 2018. С. 68–74.

55. Що таке сталий розвиток? Сталий розвиток для України. URL: <https://sd4ua.org/shho-take-stalijrozvitok/> (дата звернення 11.02.2022).

56. Як розробити комплексний план громади: посібник для професіоналів. Київ. 2022. 133 с.

57. Landschaftsplanung. Inhalte und Verfahrensweisen. Bonn: Bundesministerium fuer Umwelt, Naturschutz und Reaktorsicherheit, 1997. P. 18-23.

58. PENN TOWNSHIP SUPERVISORS OFFICE. URL: <http://www.penn-township.net/zoningofficeinformation/zoningmaps.html>

59. The Governance of Land Use. Policy Highlights. OECD, 2017. URL: <https://www.oecd.org/cfe/regional-policy/governance-of-land-use-policy-highlights.pdf> (дата звернення 19.11.2022)